

Uludi

Elimelege idiage efegele äudä amolali Moaba asi amo

¹ Isilale udia dolö beaha aligilo gini maadeia, gudi mogelo amoliamu beaha nebegi, Yuda segea ami sege eso edefademalä maala sïdë i edefade gelola misi. Amala hamosebegida Bedeleheme ami fii dolö afädë sosogoda Yuda, amilahilä gäheo i odoa sege näiadodi Moaba namolö asi. Dolö asi amo ie udiage ie dolö malö äudäge ili biyidia asi.

² Dolö amoie äida Elimelege, ie udiada Naomi, malö äudä amolele äida Malonole Gilionole. Ili sosogoda Efalada, Yuda fii ie gaamu edefade Bedeleheme dibeä amilahilä Moaba namolö asi.

³⁻⁵ Ili gäheo i nabülesi afädë gadoi ami nelo. Ami nea Elimelege baagoi. Baagosebegida Naomi, ie malö äudä amolali, hilido nelo. Hilido nea efegele äudä amolea Moaba udia amogi nii. Dolisä äudä amolele äida Obale Uludile. Ele neala ami salea Gilionole Malonole helegela ami baagoi. Egoa efegele äudä amolali baagoibua Naomi hido ami sulo.

Naomi asi amo gadola Uludia bëgëla Bedeleheme obëgëi amo

⁶ Naomi ami salea nabelebe Dafidilo Geloia ie udia dolö neala obeägilasilahilä dafidi esoi dilo amo fisilahilä molö naha dialeala säi nabi. Amo nabalahilä efege idia didalo äudä amola ili Moaba dögila moholöla daiai. ⁷ Naomila efege idia didalo äudä amolali segea ami sulo amo

digilahilä, Yuda segea moholö asi. ⁸ Asi amo awälähilä gaso, idiafa amilahilä Naomia efege idia äudä amolema sähalea, Alida hali segea diembalä samolö obégämalo. Alia nemage baagoi amolimage mala hedabi hamosa nelo amo gadola Dafidilo Geloiage alima hedabi hamomolömelë. ⁹⁻¹⁰ Dafidilo Geloia ali ugila negemäia. Dolö elöma mosalo. Dafidilo Geloia ali hedabola ugila negemolömelëla säla iahagola säla i. Amala säla iaha nelo-lahilä, Naomia udia äudä amole helegela neala mimilahilä, ali samialola säla i. Amala säi amole udia äudä amolea diisa nea Naomima gelolafalä sähalea, Alida obégämolö made. Di sosogo neebea di awäsego gadola nihilígila moholömelëla säi.

¹¹ Amala säsebegi, Naomia säla obégësalea, Nie nidiwi alie, alida dofä wila hali mosöa obégämäiala helësësamelë. Nebaläda alida edo nea moholö. Ali nimäia na dolö malö elö sogobamolöi gabule. Alida mosöa bahila obégämalo. ¹²⁻¹³ Na walio gasigi dolö fila awäla malö äudä sogobalahilä amea ali nimäiale. Neda sesalebe made gabule. Ali hali segea bahila obégämalo. Malö äudä amea ali nimäialahilä beaha samolöle. Ele helësëla ali memalä samolöle. Nie nidiwi alie, Dafidilo Geloia nema edefade baagi i amo gadola alimage amai amogi bobasësawela säi. ¹⁴ Amo säi amo nabalahilä elea bu elö dii. Düisa nelolahilä Obaea egoame Naomi gaula mimilahilä, mosalo, hawiola sälahilä hü segea obégëi. Uludia egoame sali gaula nea, neda dofä obégämolö mademelëla säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Naomia ema säla obégësalea, Die disama amoda e hile sosogo neebeage hile gode neebeage obégëi amo dige amo gadola obégëmalola

säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Uludia säla obögësalea, Dia ne bahila obögëmalola sämabu. Di awäsego gadola ne moholömelë. Di fisebea amige ne samolömelë. Di sosogo neebe amoge ne sosogo namolömelë. Die Geleiyesali Gode neebe amoge nïe Geleiyesali Gode namolömelë. ¹⁷ Di baagosebea amige ne baagomolömelë. Baagosebea amida baumäiamelë. Baagoeamu alï neala hido hïdolasimolömelë. Na ado walio säi amo gadola bëgëla made hamoseda, Dafidilo Geloi edefade neebe amea nema yöi ïmäiamelëla säla i. ¹⁸ Amala säsebegi, Naomia beahamelebe Uludia ebalä moholöla gelosebegi, ea ado säla made, ¹⁹ amilasilahilä udia äudä amoile awäla Bedeleheme beselagalai. Beselagalasebegi, Bedeleheme udia dolö nefolalo amolia fudugilahilä udiafalü amolia sähalea, E, goda Naomi gabule ma, nowëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, Naomia säla obögësalea, Nema Naomila sämabu. Nema Malala sämo. (Naomi nilile ado sälada obeägisä. Amase, Malada nilile ado sälada Gamogaila sämola säi). Gode Edefade Sulubadelaie Geloi neebe amea nema gamogai yafie hamola, nihinege neala gamogalasimelë. ²¹ Amo gala ne wila awähaleada ne sosogoma asi gaso, walio Dafidilo Geloia sigi obögësaleada ne memälä misimelë. Gode Dafidilo Sulubadelaie Geloi neebe amea yöi amo gadoi i ameada edoïe nïe ëi Naomila sämölö gabula säla i.

²² Goweda Naomi efege idia Uludile Moaba sege dïgilä obögëla misi amoïe ado dialea. Ele Bedeleheme ami beselagalasolo amo gala helebe guläia gadoi ëida bali dafidi sagai dilo amo mi gäwila damusa nebegi beselagalai.

2

Uludi e Boasaïe sagaia hamoi hamosa nelo amo

¹ Dolö dafidilo ëi sälo afädë ie ëida Boasa. Eda Naomi ie egoa Elimelege baagoi amoie fii afädëgila sosogo gadoi nelo.

² Segeyo afädëgi Uludia Naomima nabahalea, Na helebe guläia gadoi ëida bali sagaia damulo neeve amea damula hamoi hamosa neebea ami damui fisigi sisi digafui dibe amo misila audulela nabi. Afädëa ie baagido hobeala misila aligi misialola sämolöla helësësamelëla säi. Amala säsebegi, Naomia säla obëgësalea, Nie nidiwie, dia amamalola säla i. ³ Amo nabalahilä Uludi e awäla hamoi hamolo amoli baagido hobeala helebe guläia gadoi bali gägä neala gagaula awäha nelo. Helebe guläia gadoi bali sagai dilo amoda Elimelege sosogo Boasaïe sagai dilo.

⁴ Boasa hii e Bedeleheme nelolahilä maala beselagalai. E beselagalalahalea ie hamoi hamosa nefolalo amolima sähalea, Dafidilo Gelo e dilibalä namiäiamelëla säi. Amala säsebegi, ie hamoi hamolo nefolalo amolia emage, dige Dafidilo Geloia ugila negemäiamelëla säi. ⁵ Boasaea ie hamoi beaha aligilo nelo amoma nabahalea, Udia dolisä neeve gagoweda nowëla nabi. ⁶ Amala nabasebegi, hamoi beaha aligilo amea säla obëgësalea, Udia dolisä goda Moaba segeala Naomibalä wi misi amo gabio. ⁷ Ea nema nabahalea, Hamoi hamolo dolö nefolalebego baagido helebe guläia gadoi bali gägä digafui dibego misila aligi hobeala mudulela nabasio. E yosefali maalahilä hamoi hamosamu nelo amo gaso, holöfali hele fila awälähilä hamoi

hamosa neagola säi. ⁸ Amala säsebegi, Boasaea sähalea, Udia dolisäo, sagai odoagi nofe dabiala auloeo. Gui udia hamoi hamolo nefolalebe go ilibalä helebe guläia gadoi bali gägä gomu misisa namialo. ⁹ Dolö ilia hamoi hamosebego abidi hamosebelela fädäla bealahilä udiafalistälä gegedola hamoi hahamola awäha namialo. Dolö wi nefolalebe golima, Ilia dima nafade hamoloeola säimelë. Di ödä molö haläseda, ilia ödä iigi usi dië bimolömelë amogi mualola säla ï. ¹⁰ Boasaea ado amo säsebegi, Uludia nagadaia gumusula dia idogolahilä Boasama sähalea, Dia nema mala hedabi go hamosegoda mi edoïe amaha. Neda sege wagadi made fii udia misi saleawela säi. ¹¹ Amala säsebegi, Boasaea säla obögësalea, Die digua baagolahilä salea mala hedabi, digoamema hamoila säi amo nabimelë. Dia die dieme diadoge die segege dígila udia dolö dia dawa made beahage melélo madebalä namolö misila säi amo nabimelë. ¹² Dia mala hedabi hamoi amoïe Dafidilo Geloia dimage amo gadola hamomäia. Dafidilo Geloia dige amo gadola sigi namiäia. Dafidilo Geloïie augia hawa musügä namolö misi goïege bidi edefade nimäiamelëla säla ï. ¹³ Uludia säla obögësalea, Dolö edefadeye, die hamoi hamolo udia sefolalebe amolibalä afädédi made sulo amo dia ado hedabi nebalä säi ameada ne neala gelolasimelë. Amalahilä dia nema mala hedabi hamomäiala säla ï.

¹⁴ Molö molö nea Boasaea Uludima bu sähalea, Wahalo gadoi beledi difolalebe gowegi gelebi ëfë gägä ödäbalä gela molö guwi samolö misielä säi. Amala säsebegi, Uludi e hamoi hamolo amolibalä maala sebegi, Boasaea helebe guläia gadoi bali

gobei odoa amogi Uludi muäia neala i amo naala bolesalea odoa fea digai. ¹⁵ Uludi e molö naha maadelahilä awäla helebe guläia gadoi bali amo bu misila aligi awäha nelo. Uludi awäse gaalu, Boasaea ie hamoi hamolo dolö amolima sähalea, Uludia helebe guläia gadoi bali doboi dibeadi gogi nelea maaseda, ema nemomabio. ¹⁶ Doboi dibea ami helebe guläia gadoi bali gogi damusaleada odoa e neala gaumäia damula gui guila mosalo. Amo neala gausegida dilia ema nimabula säloeo.

¹⁷ Uludia helebe guläia bali amo neala misisa nebegimu eso digala deadi. Ea amo misila neaha maadelahilä, helebe guläia gadoi bali amo molö mogela hedefala negei. Molö hedefala negei amoie yöida gilo nabülesi gadoi. ¹⁸ Uludia helebe guläia gadoi bali amo ägüla awäla mosöa egoamema olei. Esoa helesalea molö nahalea fea digai ägüi amoge egoamegali müäia neala i. ¹⁹ Amo gadola hamoi amo bealahilä Naomia Uludima nabahalea, Dia walio helebe guläia gadoi bali neala misila hamoi hahamola awäha nelogoda dolö nowëa sagaia hamosa nelola nabi. Dolö dima hedabi hamolo gomada Geleiyesali Godeie obeägilasiloea eege obeägilasimäiamelëla säi. Amala sälebe Uludia säla obögësalea, Na helebe guläia gadoi bali sagaia hamoi hamosa nelo amoda dolö afädë Boasaea sagaia hamosolomelëla säla i. ²⁰ Uludia ado amo säla iasebegi, Naomia sähalea, Dafidilo Geloi neebe ameada baagoi amolibaläge sebe welibaläge hamomolömelëla säla negei amoda asialo made neebe ameada Boasa eege neala obeägilasimäiala sähawela säi. Naomia bu sähalea, Boasa goda dofä nili sosogofali

fii afädë neamelë. Ali fidila negemolöge beaha namolöge mala dibe amo gadola dolö goea hamomolömelëla säla i. ²¹ Amala säsebegi, Uludia sähalea, Eage nema ado afädë gomalä säsio. Neda ie hamoi hamolo udia amolibälä hamoi hahamola awäha nea helebe guläia gadoi bali misila modoala agusolo amo gala fisimalaimelëla säla i. ²² Amala sälebe, Naomia Uludima sähalea, Nidiwie, go säi go gadolafalü Boasaie hamoi hamolo udia nefolalebegobalä gedola ie helebe guläia gadoi bali sagaia guimu hamosa namialo. Dolö elöie helebe guläia gadoi bali sagaido nofe dabiala awäaseda, di neala nafadelasimolö dië bimolömelëla säla i.

²³ Uludia Boasaie hamoi hamolo nefolalo amolibälä helebe guläia gadoi bali gagäge widi gagäge modoala dobola nelegela awäha nelo amo gadola hamola wagalahilä wagala afiase amo gadola modoala wagala asi. Mosö midilöda hüle egoame salibalä diahamu nea hamola afufusa nelo.

3

Naomia Uludüe dolö hogosamelëla säi amo

¹ Segeyo afädëgi Naomia Uludima sähalea, Di nimäia na die dolö afädë hogosamelë. Dolöbalä hedabola filo amo gadola di segegi hedabola fodögila fimäiamelëla säla i. ² Dia helësësebele. Helebe guläia gadoi bali sagaia ie hamoi hamolo udiabalä dilia hamoi hamolasilo dolö amoda Boasamelë. Dolö amoda nili sosogofalimelë. E walio gasigi awäla helebe guläia gadoi bali gagä amo dobisa namolömelë. ³ Die domalo nigime

hëmalo. Nigime hëlahilä weli gafisigäi negemalo. Negelahilä fagulo hedabifalï salugamalo. Amalahilä helebe guläia gadoi bali amo gägä dobisa neebea ami awälahilä Boasaea di melëloea musügä awäla namialo. Ea hamoi hamosa maadelahilä molö ödäle muäia fu iala namialo.

⁴ Naha maadelahilä diasebegoda abododi diasebelela fädäla bimalo. Fädäla bealahilä ie fagulo figi gauia adala emo sëgëa ami midialo. Amala hamosegida gomalä hamomalola hï fädäla säla ïmolömeläla säla i. ⁵ Amala säsebegi, Uludia säla obëgësalea, Dia säsego gadola na hamomolömeläla säi. ⁶ Amala sälahilä Uludia egoame salia hamomalola säi amo gadola hamosa maadelahilä helebe guläia gadoi bali gägä dobisa neebea ami asi.

⁷ Boasa e hamoi hamosa nelolahilä molö ödä mai. Naala asigi dusugala awäla süwiasebegi, helebe guläia gadoi bali hedefala dobi nelegela fedai dilo amo agesugi adi. Amala adi dibegi Uludi e geleä geleäla awäla Boasaie fagulo figi dibe amo geleä bidi gauia adala ie emo sëgëa ami adi. ⁸ Gasi mogogi Boasa e fudugila adi besusalea beahamelebe udia afädë ie emo sëgëa ami maala adi dibe meli. ⁹ Bealahilä ea nabahalea, Di nowëla nabi. Amo nabalahilä Uludia säla obëgësalea, Neda Uludi, die hamoi hamolo udia amomelë. Die fagulo bidia ne gesumäiamelë. Amoie mida, dida Elimelegeie sosogofalï gabugi, dia ne sigi aligila ugila negemäiamelëla säi. ¹⁰ Boasaea amo nabalahilä Uludima sähalea, Nidiwi, Dafidilo Geloia dima hedabi hamomäia. Dia walio hamoi ameada dafidi hamosa nelo amo baagila awäla hido elöi hedabi hamoimelë. Malisä yafie nea, odoa nelegei

yafie negelo, odoa busadäoi, amoli afädëa di nimäiala made helësëi gabu. ¹¹ Nidiwie, asigi säösämabu. Udia dolö wi nefolalebe sulubade-laeada dida udia hedabifalï saleala säha. Dia nema hamomäiala säsebe amoda na hamosa maademolömelë. ¹² Dia säi amoda dofä. Neda digua baagoi amoïe sosogo. Na di beaha namolö gaso, dolö afädë di beaha namolöi neamelë. Amomadale dafidi fädäla nabulömelë. ¹³ Walioda gui wäla midialo. Diala aiyo yosefali ne awäla dolö amea abilia säsebelela fädäla nabulömelë. Ea di sigi namolöla säseda, amo dofea. Ea haboimelëla säseda, Dafidilo Geloïïe ëigi nea sähawé sosogoea beaha aligilo mala dibe amo gadola hamomolöda nïe dibe amo gadola hamomolömelë. Walioda sege yomäia beahalea gui midialola säla i. ¹⁴ Amala säsebegi, Uludi e Boasa dibeä ami adi amo udia dolöea siia melëloela helësëlahilä Boasaea musügä fodolofalï nowela yosefali mosalola säi amo gadola aabelä nowei. Boasaeada udia dolöea Uludi e, e adi dibeä ami diala asi gabula made helësemäia amala säi. ¹⁵ Nowesebegi, Boasaea ema sähalea, Dia fagulo go idogoi fösimola säi. Amo gadola Uludia fösisebegi, Boasaea helebe guläia gadoi bali gagä amogi adu äudä i, amoïe yöida gilo nabülesi äudä gadoi amo ägümäai. Uludia bali gagä amo ägümäia Boasaea nigila ägüsi. Uludi e amo ägüla asi baagido Boasa e Bedeleheme gaamugi asi.

¹⁶ Obégëla awäla egoame sali mosöa sebeä ami beselagalasebegi, egoame sali amea nabahalea, Nidiwi, gelola abilia hamoila nabi. Amala nabasebegi, Uludia Boasaea säi amoge hamoi amoge hulu sulubadela säla iaha maadei. ¹⁷ Ea säla

wagahalea sähalea, Boasaea di sebea obëgësalea memälä ne badumu obëgëmäiala made beasila, helebe guläia gadoi bali gägä adu äudä i ägüi amo gomeläla säi. ¹⁸ Amala säsebegi, Naomia Uludima sähalea, Nafege udia, di holöfali beaha samialo. Walio Boasaea hamosebego abilia hamola dafogäsebelela bimolömelë. Boasaea abilia hamogimolöi walebelela bimolöie idi hogosamu nea. Beagolese amo gadolada e hele samolömeläla säi.

4

Boasaea Uludi nii

¹ Boasa e awäla udia dolö gedolo segea nogila digalo idiafa ami sulo. E fii heleia made Elimelegeëe sosogo elö säi amo maasebe meli. Boasaea dolö amoma sähalea, Ae, nedoo, gui samolö misië. Na dima ado holöfali sädeläla säi. Amala säsebegi, dolö amo maala sulo. ² Amala maala sebegi, Boasaea segea ami dolö beaha aligilo nabülesi nefolalo amoli maala fifigimalola säla i. Amala säsebegi, ili maala sefolalo. ³ Ea ie sosogo amoma sähalea, Naomida Moaba asi nelo amo bahila misi saleamelë. Eada alile sosogo Elimelegeëe sege nalä amo dolö afädëa nimäiala helësësaleamelë. ⁴ Amaimo, dia helësemäia säla iahago. Dia sege amo nimolö helësëseda, beaha aligilo nabülesi sefolalebegowe ilile siigi sämo. Neda di baagia gabugi sege amo dia nimäia. Made nimolö galëda, haboila sämola säi. Amala säla iasebegi, dolö amea säla obëgësalea, Sege amo na nimolömeläla säi. ⁵ Amalebe Boasaea ema sähalea, Dia Naomië sege nimolö galëda, Moaba udia Malonoë udia didalo

Uludige digali nimalo. Amalahilä sege amoda baagoi amoïe sosogoïe ëigi diamiaïala säi. ⁶ Ado amala sälebe dolö amea sähalea, Sege amo na nimolö gaso, na neaseda, nihïne nelegei negelo made gadoi busadäoi namolö gabugi. Ne haboi. Na made nimolömelë. Dihï helësëse amo gadola hamomalola säi. ⁷ (Siiba Isilale udia dolö ilile mala gowe gadola hamolo negei. Udia didaloïe ado sähaleage, amase, sege nalä nimolöïe ado sähaleage amogi bidigi sämolö made säla waghagola sähaleada emo usililo gila bidi nelo dolö amogali ilo negei.) ⁸ Dolö amea Boasama sähalea, Dia bidia nimalola säi. Amala sälahilä ie emo usililo amo dugala Boasagali i. ⁹ Amala iäsebegi, Boasaea mala gauui busa nabülesi sefolalo amolimage udia dolö odoa maala sefolalo amolimage sähalea, Dili sulubadela sebegoïe sidaia sähago. Dafidida Elimelegeïe segege nelegei dilo amoge malö äuddä Malonole Gillionolele segege nelegei dilo amoge Naomia beaha nelo nelebo amoda na neahawe. ¹⁰ Amase, Moaba udia Uludida Malono baagoi amoïe udia didalo sulo amoge na neahawe. Amala hamosebeweada baagosalea sege nalä dibe amoda Malono hïle ëigimu ie sosogoïe diamiaïa. Baagoi amoïe sosogo afädë sebe amoliada ie ëi amo helësësa namiäiamelë. Na walio säi amoda diliage nabala siiage meli amomelëla sälä i. ¹¹ Amala sälahilä dolö nabülesi amoliage udia dolö bea misi sefolalo amoliage sähalea, Ä, niliäge beaha. Udia go die mosöa awäsedä, Dafidilo Edefadea ugila negesegi nilile Isilaleie naye müä Eleselole Eleale gadoi samiäiamelë. Elea malö malei ägüi amo gadola udia goweage malö malei

ägümäiamelë. Amase, dihiidida Efalada sosogo amoïe ëi sälo nea, Bedeleheme udia dolö beaha aligilo dafidilo namolömelë. ¹² Dafidilo Geloia dolisä go alima aligila malö ägüsebe ameada Yuda Damalalea malö sogobai nilile mäu Felese sosogo gadoi di sosogo namiäiamelëla säi. ¹³ Segeyo amo gala Uludi nealahilä Boasaïe udia salea. Dafidilo Edefadea ele neala obeägilasilahilä Uludi e fagulo hagui sebe meli. Amalahilä ea dolö malö afädë neegela ägüimelë. ¹⁴ Udia sefolalo amolia Naomima säla iahalea, Dafidilo Edefadeie ëi gauia adadi. Ea di dihiido samiäiala fisigisila made. Dïe diaye afädë di beaha namiäia i gabumelë. Malö goeada Isilale udia dolö beaha aligilo dafidilo namolömelë. ¹⁵ Diefenge idiaeä dima boba hamosebegoeada dia dolö malö gifalädalïa gadoi sogobai amai galebeda, amolima boba hamolabio amoda nagadaialahilä dïe diefege idiaeä dima boba hamoi gabugo. Amaimo, ea malö walio ägüi goeada di gelolasila sigi aligila beaha aliligi awäha nea di udia sali hamomolömelëla säla i.

Boasage ie mäu nelo amoge

¹⁶ Naomia dolö malö dubo amo sogobala gaula nea obëbësa nelo. Amala hamolahiläda dubo amo Naomia beaha nelo. ¹⁷ Udia ga made sefolalo amolia malö amoïe ëi Obedi negei. Ëi amo negelahilä ilia säla sogosalea sähalea, Naomigali dolö malö afädë sogobala i gabuwela säi. Hobealada Obediie malöda Yesi. Yesiie malöda Debidi.

¹⁸⁻²² Goweda Felese sosogo awäha nea Debidi beselagalai amo dialea. Feleseie malöda Hesolono. Hesolonoie malöda Alama. Alamaie malöda Aminandaba. Aminadabaie malöda Nasono. Nasonoie

malöda Salomono. Salomonoïe malöda Boasa.
Boasaïe malöda Obedi. Obediïe malöda Yesi. Yesiïe
malöda Debidi. Amala fifii misi dialea. Hä amo.

Edolo Bible
Ruth, Matthew, Mark, Acts, 1 & 2 Timothy, Titus,
and John's Letters in the Edolo Language of Papua
New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Edolo long
Niugini

copyright © 2010-2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Edolo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 4 Oct 2022

688323a7-0b01-555d-b52f-07c624ea681b